

**Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Әгерҗе шәһәренен
муниципаль гомуми белем бирү учреждениесе Тажи Гыйззәт исемендәге 3нче
урта гомуми белем бирү мәктәбе**

Тема: “Рәвеш” темасын кабатлау

бнчы сыйныф (татар төркеме)

**Сингапур укыту методын кулланып уздырылган
ачык дәрес эшкәртмәсе**

Укытучы: Ишмөхәммәтова В.М.

15 март 2014

Дәреснең темасы: “Рәвеш” темасын кабатлау.

Дәреснең максатлары:

1. Белем бирү максаты - Укучыларның “Рәвеш” темасы буенча алдагы дәресләрдә өйрәнгән белемнәрен (мәгънәсен, сорауларын, кушымчаларын, төркемчәләрен) тикшерү, сөйләмдә дәрес кулланырга өйрәтү.

2. Фикер сәләтен үстерү максаты - Укучыларның логик фикерләү сәләтен, мөстәкыйльлекләрен, ижади активлыкларын һәм танып-белүне үстерүгә ярдәм итү.

3. Тәрбияви максат - Аралашу һәм коллективта хезмәттәшлек итү күнекмәләрен формалаштыру.

Җиһазлау: компьютер, карточкалар, төсле кәгазь битләре, структураларның алгоритмы, МЭНЭДЖ МЭТ, таймер, татар теле дәреслеге.

Дәреслек: Максимов Н.В., Хәмидуллина М.З. Татар теле. бнчы сыйныф: - Казан, “Мәгариф” нәшрияты, 2010

Дәрес тибы: белемнәрне гомумиләштерү һәм системалаштыру.

Кулланылган структуралар:

МЭНЭДЖ МЭТ

СИНГЛ РАУНД РОБИН

ФРЕЙЕР МОДЕЛЕ

МИКС-ФРИЗ-ГРУП

КОНЭРС

ДЖОТ ТОТС

ТИК-ТЭК-ТОУ

КОНТИНИУС РАУНД РОБИН

Дәрес барышы

1. Оештыру.

Исәнләшү. Уңай психологик халәт тудыру. Хәерле көн теләү. Кунаклар белән исәнләшү.

Дежур укучыны тыңлау. (Өй эше – “Рәвеш” темасын кабатларга)

Дәреснең максаты белән таныштыру.

- Укучылар, бүген без сезнең белән дәрестә рәвеш сүз төркемен кабатларбыз, ныгытырбыз, белемнәрне системага салырбыз. Дәрес ахырында без аңларга тиеш: бу тема буенча без нәрсәләрен яхшы беләбез, ә нәрсәләрен әле безгә янадан ныгытырга кирәк булчак. Һәм безнең икенче максат – бу контроль эшкә әзерләнү. Аңлашылдымы?

- Балалар, э сез ничек уйлыйсыз, бүгөн дәрестә “Рәвеш” темасы буенча без нәрсәләрне кабатларбыз икән? Сез әйтегез, э мин тактага язып куям. (Кагыйдә, төркемчә, ясалышын, язылышы, жөмләдә кулланылышы...

2. Актуальләштерү.

Проблемалы сорау кую.

- Балалар, э сез ничек уйлыйсыз, без бу теманы ни өчен өйрәндөк? Рәвешләрне без кайда, ничек кулланырбыз? Әйдәгез әле, шул турыда төркемнәрдә бергәләп уйлашык. Һәрберегез үз фикерен әйтергә тырышсын. СИНГЛ РАУНД РОБИН структурасы. Сөзгә 1 минут вакыт бирелә, аннары һәр өстәләдән берәр фикерне тыңларбыз. (Укучыларның җаваплары тыңлана).

- Нинди нәтижәгә килдек? (-Рәвешләрне өйрәнергә кирәк!)

-Менә сөз аларны нинди дәрәжәдә өйрәндегез микән, әйдәгез әле, тикшереп карыйк. Без аны ФРЕЙЕР МОДЕЛЕН кулланып тикшерербез.

Укучылар, сөзнәң алда альбом битләре ята, башта аны икегә, аннан тагын икегә бүләрбез. Шул бүленгән кисәкнең бер почмагын эз генә бөклибез һәм альбом битен вертикаль рәвештә ачып каршыбызга куябыз. Әлеге биттәгә бөкләнгән урыннарны карандашлар белән кабатлап чыгабыз һәм уртага *рәвеш* дип язабыз. Беренче баганага рәвешнең билгеләмәсен, икенче баганага характеристикасын, өченче баганага мисаллар, дүртенче баганага капма-каршы мисалларны язабыз. Һәр кәгазь битен мөстәкыйль рәвештә тутырабыз. Сөзгә барлыгы 3 минут вакыт бирелә.

Билгеләмә

Рәвеш – эшнең яки хәлнең билгесен белдерә. Нигә? Кайчан? Кайда? сорауларына җавап бирә.

Характеристика

6 төркемчәсә
Дәрәжәләре бар
Фигыльне... ачыкый
Жөмләдә хәл... була
Мөст. сүз төркеме

РӘВЕШ

Мисаллар

тиз
бүгөн
юри
бушлай

Капма-каршы мисаллар

бара
сөйли
ике
өстәл

- Вакыт чыкты. Эйдэгез, тикшерэбез. (Жаваплар тыңлана, тулыландырыла.)

3. Кабатлау, ныгыту.

- Ясалышы буенча нинди төрлөргә бүленә?

(Тактада укучы схемасын ясый: тамыр, ясалма, тезмә, парлы, кушма. Мисаллар китерэләр)

- Тикшереп карыйбыз: барыбыз да аера беләбезме икән? Хәзер мөстәкыйль эшләр өчен карточкалар өлөшәм. Анда бирелгән жөмлөләрдән А варианты ясалма һәм тезмә рәвешләрне күчәрә, Б варианты – кушма һәм парлыларны. Бу эшкә 4 минут вакыт бирелә. Дәфтәрлөргә матур итеп числоны язабыз һәм эшли башлыйбыз.

- Вакыт бетте. Эшләрне тәмамлыйбыз. Хәзер дәфтәрләрне алышып тикшерэбез. Ничәсе дөрес – билге шундый. “5” леләр бармы? Тактада язылган сүзләр:

А	В
Шул килеш	Бераз
Картларча	Кайвакыт
Кичен	Куна-төнә
Иртән	Бүген
Бушлай	Елдан-ел

Физкультминут

(*МИКС – ФРИЗ – ГРУП* структурасының эчтәлеген шигырь белән аңлатам. Шигырьдә рәвешләр дә бар.)

- Ә хәзер, укучылар,
Әкрен генә басабыз
Әзрәк уйнап алабыз
Артистардай биибез
Аннан туктап калабыз
Мин биргән сорауларга
Тиз генә жавап табабыз.

Уйнар алдыннан минем соравым бар: игътибар иткәнсез микән, мин хәзер сезгә рәвешләр кулланып сөйләдем. Ничә рәвеш кулланганымны әйтсәгез, уйныйбыз. (Яңадан кабатлыйм) - 6. - Әфәрин! Ә хәзер *МИКС – ФРИЗ – ГРУП*

1. Татар телендә ничә килеш бар? (6)
2. Сыйфатларның ничә дәрәжәсе бар? (4)
3. Саннарны язганда ничә төрле цифр кулланабыз? (2)
4. “Рәвеш” сүзендә ничә тартык бар? (3)
5. Рәвешләрнең ничә төркемчәсе бар? (6)

(Сорауларга җавап бирер алдыннан уйлыйлар)

- Нинди төркемчәләр? Сүзләрнең нинди төркемчәдә икәннән аера белүегезне почмаклар ярдәмендә тикшерербез. Мин сезгә төрле төркемчәдәге рәвешләр язылган карточкалар өлешәм. Сүзләрегез нинди төркемчәгә керә, шул почмакка басасыз. Бер-берегезгә сүзләрне укыйсыз, тикшерәсез һәм шул төркемчә турында сөйләргә өйрәнәсез. 2 минут вакытыгыз бар.

- Тикшерәбез. (Укучылар сүзләрен укып чыгалар, сорауларын, кагыйдәсен әйтәләр)

- Рәхмәт, утырдык. Ә хәзер үзегезгә ошаган рәвешләрне кәгазь битләренә язып, дусларыгыз белән уртаклашыгыз. Бу безнең ДЖОТ ТОТС структурасы. Битләргә 2нче номерлы укучылар өлешә. Берәр сүз язасыз, укыйсыз, уртага куясыз. Аннары 1нче номер сүзләргә сайлап ТИК-ТЭК-ТОУ структурасы буенча эшләргә әзерли. Башта 1 мин уйлыйсыз. Аннары эшләргә 3 минут вакыт бирелә.

- ТИК-ТЭК-ТОУ структурасы буенча сүзләрдән жөмлөләр төзәргә кирәклеге беләсез. Сүзләргә я диагональ, я вертикаль, я горизонталь буенча алырга кирәклеге онытмыйбыз. Берәр жөмлөнә дәфтәргә язабыз. Аннары бер-беребезгә укыйбыз. Тикшерәбез. Өстәлдән укырга берәр жөмлө сайлыйбыз. (КОНТИНИУС РАУНД РОБИН структурасын кулланабыз.)

3нче номерлы укучы өстәлдә тәртип урнаштыра.

- Укучылар, әйтегез инде миңа: бүген дәрсәтә нәрсәләр эшләдек, нәрсәләрне кабатладык, нәрсә эшләргә өйрәндек? (- Рәвешләрне жөмлөдә кулланырга)

Өй эше: (укучылар үзләре сайлап алалар)

1. Әдәби әсәрләрдән, газета-журналлардан рәвешләр кергән 5 жөмлө күчәргә.
2. Рәвешләр кулланып, “Бүген көнөм ничек үттө?” исемле хикәя төзеп язарга.

- Мәнә без сезнең белән “Рәвеш” темасын кабатлап чыктык. Хәзер әйтегез әле: бу теманы кем “5”легә үзләштердем, дип уйлай. Кем белем “4”лелек ди? Ни өчен? Ә кем үзгә “3”ле куя? Ни өчен? Бу теманы ныгытырга безнең әле тагын дәрес бар.

Тырышлык булса, уңышлар да булыр!

Сау булыгыз, укучылар!